

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrť leta 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Častitim volilcem slovenskega trga Šoštanj.

Volitve za občinski zastop šoštanjski so razpisane na 16. junija t. l.

Nasprotniki slovenskega naroda so gojili velike upe na zmago, toda reklamacijske odločbe so podrle vse njihove upe in nade in sedaj sto kajo ti požrešneži kakor lačni volkovi po zimi. Za nas Slovence je to zelo tolažljiva okolščina, vendar pa zaradi tega nikakor ne smemo držati rok križem. Sedanja volitev je z ozirom na razmere našega javnega življenja posebno velike važnosti. Pri tej volitvi se odločuje usoda našega trga na veke. Treba je torej napeti vse sile, združiti vse moči, da bo izid časten za slovenski narod in uničujoč za besne njegove nasprotnike, ki napenjajo zadnje svoje moči, da bi prišli v našem slovenskem trgu na krmilo.

Oni zasramujejo na nezaslišen način voditelje slovenskega Šoštanja, ker upajo, da bodo potem z vami slovenskimi posestniki delali, kakor bodo hoteli, in z vašim denarjem gospodarili v svojo korist. Držijo se gesla: „Ubij pastirja, in čreda se bode razkropila“.

Ako nasprotniki trdijo, da dosedanji slovenski zastop ni skrbel za blagor trga, je to očitna laž. Videli ste trg pred 10 leti, ko je tu gospodarila z vašim denarjem kruta nemčurska roka, in pogledajte ga danes. Kaka razlika! Slovenski zastop vam je napravil krasno sejmišče, uvedel električno razsvetljavo itd., brez kakih stroškov slovenskega kmeta ali obrtnika.

Nemčurji vam pravijo, da bode z njihovo zmago prišel „red in mir“ v slovenski trg Šoštanj. „Mir“ razumejo nasprotniki tako, da se Slovenec ne bo smel pokazati in ust odpreti v svojem materinem jeziku, razun če nese s svojimi žulji krvavo zasluženi denar v njihove trgovine in gostilne. To je „mir“, kakor si ga oni želijo, da bi tako nemoteni uživali plodove vašega dela!

Da, in kaj je še posebno vzrok, da tako besnijo in hrepenijo po zmagi?

Tista šola, ki stane 40.000 K, katero mora peščica nemčurskih Šoštanjcev plačevati in vzdrževati; zavod, v katerem se vaši otroci od tujijo materinem jeziku, da vam potem v obraz pljuvajo. To je tisto breme, ki je za šibka nemčurska hrbtišča vendar pretežko; tega se hočejo otresti in ga vam naložiti, da vas tem lažje ugonobijo.

Mi imamo svojo petrazredno šolo, ki še bode v jeseni razširila v šestrazrednico; to šolo vzdrževati je naša sveta dolžnost. Nikakor pa si ne smemo na naše rame naložiti še breme 40.000 K in učitelja, ki stane na leto 3200 K. To je tista pijavka, katero vam nasprotniki ponujajo, da bi vam izpila zadnjo kapljico krvi ter požrla zadnji vinar iz vaših žepov.

Hinavščina in laž je tista ljubezen, katero vam pri vsakih volitvah hlinijo naši nasprotniki. Laž je vsaka beseda, katero rabijo, da bi vas premotili in vas zapeljali, da izdate svoj narod osramotite svoje starše, sebe in svoje otroke, ker bi si pritislili s tem na čelo pečat izdajalca — Judeža Iskarijota.

Častiti slovenski volilci, med vami naj ne bo nobene izdajice! — Volite zavedne slovenske moče, ne pa izdajalcev, katere vam postavljajo nasprotniki.

In kaj vse so storili naši nemčurji, da bi dosegli svoj namen? Sredstva, ki jih rabijo, so tako nesramna, da se mora pošten človek zgrazati nad njimi. Posojila se odpovedujejo, napoveduje se bojkot slovenskih trgovcev in obrtnikov, dela se z besedami, grožnjami, zvijačo in denarjem, češ, tako se bo morda le posrečilo preslepiti nekaj poštenih slovenskih mož, da bodo šli na limanice slovenskega denarja lačnim nemčurjem.

Največje upanje šoštanjske nemškutarije je pa oni človek, ki bi moral vsled svojega vzvišenega poklica v prvi vrsti gledati na to, da se ne bi

godila krivica onemu narodu, ki mu je izročen v varstvo. Ta človek je župnik Ivan Govedič. Ni še dolgo, kar je še sam povdarjal svojo slovensko narodnost, ni še dolgo, kar je še očitno kazal, da je Slovenec, ali sedaj je prestopil v tabor nemčurjev ter ruje in hruje proti slovenskemu narodu. Pa zakaj? Zato, ker se je slovensko ljudstvo, ko so se njegovi župljani naveličali gledati v njem božjega namestnika, ker so izprevideli, da človek, ki s svojim nenravnim življenjem zastruplja vsak boljši čut v ljudstvu, nikakor ne sodi na vzvišeno sveto mesto duhovnega pastirja. Visoko cenimo stan duhovski, visoko ga cenimo vsled njegovega vzvišenega poklica, pa tudi vsled zaslug, ki si ga je stekel za našo narodno stvar, da bi pa spoštovali človeka, ki je v stanu napisati take stvari, kakor jih je pisal Ivan Govedič, če tudi ne bi bil duhovnik, ne moremo. — Zato je izstopil iz naših vrst ter prestopil k nemčurjem, kjer mu bo morda laglje, kjer bo morda našel ljudi sebi enakih. Ne žalujemo za njim, pač pa opozarjamo naše volilce, da naj se ne dajo zapeljati po njegovih grožnjah in morda tudi obljubah. Govedičevi dnevi v Šoštanju so šteti. — Ne verjemite torej njemu in njegovim privržencem, temveč bodite prepričani, da je vse, kar se vam govori z njegove strani, le obupen napor zadnjih moči, da bi se nemčurji povzpeli do gospodstva v Šoštanju iz ž njimi Govedič do svoje „časti“.

Toda prepričani smo, da se to ne bo nikoli zgodilo, ako storite vi, slovenski volilci, svojo dolžnost!

Komur je torej mar, da ostane naš lep slovenski trg Šoštanj še nadalje v slovenskih rokah, pridite dne 16. junija t. l. ob 8. uri zjutraj na volišče v dvorano gospoda Fran Rajsterja, točno in zanesljivo! Nihče naj ne izostane.

V slogi je moč in zmaga bo naša!

Slovenski volilni odbor.

LISTEK.

Krona in mirta

Zgodovinska povest. — Prevel Ivan Vuk.
(Dalje.)

Prelomljena prisega.

Poglejmo mimogrede nekoliko na zgodovino. Prvega avgusta 1444 je bil sklican v Segedin deželni zbor.

Na sporedu je bilo posvetovanje o sklepu desetletnega miru s sultanom Muradom II.

Kralj je prisegel pri svetosti križa, turški poslanec pri svojem koranu, da se ne sme prelomiti mir pod nobenimi pogoji.

Komaj je bil odšel turški poslanec, je že prišlo poročilo, da je kardinal Francesco Alberti ustavil z beneškimi vojščaki sultana pri Helespotu in da hité italijanski vojščaki k zastavam ogrskega kralja, da pod vodstvom kralja in Hunyadija nadaljujejo boj in turško mogočnost potlačijo. Naznanilo se je, da albanski knez Jurij Kastriot, s priimkom Škenderbeg, tovariš Ivana Hunyadija, koraka s 30.000 možmi proti Srbiji.

Sultan sam pa je prisiljen peljati vojsko proti svojemu namestniku Ogli Karamanu v Aziji, ki se je vzdignil proti njemu.

Mnogi so obžalovali, da se je sklenil mir. Za tri dni pozneje, 3. avgusta so se zbrali odločilni možje zopet v Segedinu. Kardinal Julijan, papežev poslanec, se je trudil razjasniti v vznesenem govoru, kako pametno in dobro bi bilo nadaljevati vojsko s Turki, ker je sedaj najboljša prilika, turškemu gospodstvu storiti v Evropi konec. Odločno je povdarjal, da ogrski vladar nima pravice sklepati mir s sovražnikom Evrope. Za dano prisego ga pa ima pravico kot pooblaščenec papežev odvezati.

Ta govor je napravil na vse velik vtis in vojska je bila sklenjena. Kardinal Alberti bi naj sultanu pri Dardanelah zaprl pot. Grški cesar je pripravljen, da začne boj s Turkom in Ogrska naj z združenimi knezi stori isto.

Ko pa je ogrska vojska z 20.000 možmi, k večjemu sestavljena iz samih najemnikov, prekoračila pri Oršovi Donavo, so začela dohajati neugodna poročila. Kastriot, ki je že stal na srbski meji, je bil od Jurija Brankovića zadržan, ki se je izgovarjal, da prelomljene prisega in miru ne bo podpiral in se hoče rajši pridružiti

Turkom, ki so mu povrnili mesta in otroke. On je tudi na skrivnem obvestil sultana o preteči nevarnosti.

Pri Nikopolju je vlaški knez Drakul svaril ogrskega kralja, naj odstopi od nameravanega početja, ker so sultanovi lovski hlapci močnejši, kakor vsa njegova vojska. Kralj pa je računil zaupljivo na obljubljeni pomoč in šel dalje na turško posest.

Ogrski vojski se je pokorilo vse, kdor se pa ni hotel, temu so grozili s smrtjo. Vrata turških trdnjav so se odpirala, le dve mesti so morali vzeti s silo.

Tako je prišla ogrska vojska pred Varno.

Bil je mrzel dan meseca novembra.

Šotori so se razprostirali na daleč okrog in nenavadna živahnost se je kazala med vojščaki.

V sredi šotorov, na vzvišenem prostoru je stal šotor kralja, okinčan z zastavami. Pred vhomom je pa plapolala velika črna zastava. Krog so stali šotori vojvodov in druge gospode s štiti in grbi. Od tod je vodila široka cesta k vojaškim šotorom. Po nji so jezdili jezdec, hodili pešci in težki vozovi so se počasi in škripaje pomikali semintja. Tupatam je gorel ogenj,

Nekoliko besed k uradniškemu vprašanju na Štajarskem in Koroškem

Zadnja leta sem veje z Dunaja nam Slovanom skrajno neprijazen veter. Dr. Körber je že opetovano odkrito pripoznal, da hoče vladati edino le z jako pripravnim § 14, ali bolje rečeno po volji in milosti naših Nemcev. Največji reveži smo pri tem seveda zopet mi Slovenci, menda v kazni, da smo preveč — lojalni. Dočim se namreč vlada Čehom in Poljakom vsaj najprimitivnejših pravic ne upa kratiti, postopa z nami, prav kakor bi bili kje na Turškem, pardon — na Pruskem. Kaj so mar vladi vsi zakoni in postave o enakopravnosti; ona je danes le še nekak „eksekutivni organ“ vsemogočne, skrajno zagrizene prusaške klike v Gradcu. Kar si poslednja izmislila zvitih in hudobnih nakan zoper naš nesrečni narod, to vlada nemudoma do pičice izvrši. Najevidentnejši dokaz temu sistematično preganjanje slovenskega in nastavljanje nemškega uradništva po naših krajih.

Že pred leti je graški „Tagblatt“ pozivljaval nemške dijake, naj se pridno uče slovenščine, da bodo kedaj postali zmožni službovati, to se pravi, rovat med Slovenci kot uradniki. — Ta poziv se je res vsestranski upošteval in dandanes že kar mrgoli vsenemških uradnikov po prijaznih slovenskih delih Štajarske in Koroške, dočim mora slovenski uradnik s krvavečim srcem v prognanstvo, v skrajno mu neprijazne, odurno negostoljubne nemške kraje. Kak namen vodi pri tem Nemce, je jasno. Na eni strani hočejo okrepiti z nemškimi uradniki itak že hirajoče, gnilo nemškutarstvo po Slovenskem, na drugi pa hočejo slovenske uradnike, ali vsaj njih rodbine med nemškimi masami raznaroditi. — Ko bi imeli naši narodni nasprotniki le iskrico po lit čnega poštenja v sebi, moralo bi jih biti sram, da se potezajo pri nas za zistem ki ga sami kar najodločnejše obsojajo drugod, postavimo na Češkem in Tirolskem. Dasi so vsi češki uradniki popolnoma nemščine zmožni, vendar noben izmed njih ne sme več prestopiti nemškega ozemlja. „Proč s češkimi uradniki! Mi se ne pustimo vladati in soditi od tujih nam elementov“. Tako in enako se dan na dan razlega iz nemških pokrajin češke kraljevine. In vlada? Ne zadostuje ji le, da je že odpoklicala skoraj vse češko uradništvo iz nemških krajev; pobirati morajo šila in kopita tudi ponemčeni češki in celo zmernejši nemški uradniki! Tak strah ima dandanes vlada pred našimi Nemci. In te neskončno žalostne razmere bodo trajale toliko časa, dokler naša zunanja politika ne krene polagoma v drugi tir. Dokler se bodo pod pretvezo „trozveze“ naši avstrijski Nemci odkrito podpirali v svojih izdajalskih naklepih in težnjah od Prusije, ki je že dvakrat, kakor se je bil nedavno izrazil posl. Frřt, stegnila grabež-

ljive svoje parklje po Avstriji, toliko časa niti misliti ni, da bi se neznosne narodne razmere pri nas kaj zboljšale. Da bodo nam avstrijskim Slovanom napočili boljši časi, o tem ne dvomimo. Treba pa bo, — in pred vsem nam Slovencem — skrbno paziti, da si do tedaj vsaj eksistenco ohranimo. Silni nemški navali so nam že preveč odkrhal zemlje, da bi sovragom brez najhujšega boja le eno samo ped nove odstopili. Sicer so sredstva, s katerimi nas skušajo zadušiti, brezštevila; toda sreča za nas je, da je tudi od nas vkljub očitnemu vladnemu nasprotstvu precej odvisno, ali se bodo vsi nemški naklepi uresničili, ali ne. Tudi proti novejšemu vladnemu, ozir. nemškemu zistemu, ki nam vsiljuje tuje, slovenščine čestokrat nezmožne uradnike, slovenske pa odriva, imamo nekaj uspešnih pripomočkov. Nemških uradnikov sicer ne moremo s sirovim, brezobzirnim bojkotom po nemškem receptu pregnati iz naših krajev, ker to nam že slovenska poštenost zabranjuje; toda škodljivemu rovanju teh elementov pri raznih volitvah in v sovražnih nam društvih pridemo vsaj polagoma s tem v okom, da se prizadevamo z vsemi močmi razširiti narodno zavest med preprostim ljudstvom. V tem oziru morata seveda stati v prvi vrsti slovenski učitelj in duhovnik, ker ta dva sta vedno v najožji dotiki z ljudstvom. Naši poslanci pa naj poleg šolskih zadev v prvi vrsti posvete vso svojo pozornost uradniškemu vprašanju po naših krajih. Vedno in vedno opominjevanje in drezanje na mero-dajnem mestu bo že sčasoma vsaj nekoliko pomagalo.

Drugi uspeh, ki si ga vlada e tutti quanti obetajo od svojega zistema je — kakor smo že zgoraj omenili — ponemčenje slovenskih uradnikov, ki morajo službovati med trdimi Nemci. Na prvi pogled ideja res ni slaba, a izvršiti se le da, ako se hočemo sami dati Nemcem pod noge. Pri tem še davno ni potreba, da bi slovenski uradnik na tujem ostentativno obešal svojo narodno zavest na veliki zvon, ali celo provokatorično nastopal. S tem ne bi koristil niti sebi niti svoji domovini. Prvi pogoj, da ga tudi najhujši Nemci radi njegovega narodnega prepričanja ne bodo črteli in mu grenili življenja, je, da nastopa povsod in vsikdar z naj večjo vpljudnostjo in prijaznostjo. — Njegovo privatno življenje naj bode vzgledno, da Nemci ne bodo kazali s prstom nanj: češ, taki-le so vsi Slovenci! — V uradu naj bo postrežljiv in vpljuden, bodisi proti višjim, podložnikom, ali pa napram strankam. Tudi je lahko ud kakega nemškega dobrodelnega ali uradniškega društva in ako se sempatja že z ozirom na svojo službo udeleži kake popolnoma nepolitične nemške slavnosti, radi tega še ne bo postal — izdajalec. Političnih pogovorov v javnih lokalih, naj se pa kolikor mogoče izogiba. Če sliši vzlic temu kako trpko besedo o svoji

domovini, boljše in pametnejše je, da lepo — molči. Veliko psov je začja smrt. — Ni torej treba, da bi bil poseben korenjak, kadar si hoče vzlic svojemu narodnemu prepričanju med zagriženimi Nemci olajšati eksistenco. Domovina ne zahteva od nobenega svojih sinov kaj nemogočega. — Seveda pa ima slovenski uradnik na tujem tudi svoje svete dolžnosti, katerih ne sme nikdar zanemarjati. Te dolžnosti so: podpora slovenskih časopisov in društev (n. pr. Ciril in Metodove družbe) ter — vzgoja rodbine v strogo narodnem duhu. Marsikdo nam bode seveda oporekal, da je to poslednje preveč težavno in nevarno. Da, toda le za mlačnega in nespametnega Slovenca. Tudi tukaj velja v prvi vrsti že zgoraj navedeno pravilo: Bodi prijazen in vpljuden v osebnem občevarju! Tvoje rodbinsko življenje naj bode uzorno, pa te živ krst ne bo nikdar preganjal radi rabe slovenskega jezika v domačem krogu! V sijajen vzgled slovenskemu uradniku, ki mora službovati med tujci, naj bode naš nepozabni, prerano umrli Lendovšek. Tudi on je živel lepo vrsto let med Nemci in vrhutega je imel celo Nemko za ženo. A v kako narodnem duhu si je vzgojil celo rodbino! Izpolnjeval pa ni le zvesto samo svojih narodnih dolžnosti, bil je svoje dni, dasi c. kr. uradnik, duša narodnem gibanju na Koroškem. — Čujmo, kaj piše „Narodni koledar“ iz leta 1897 o delovanju tega vrlega moža:

„Ko je prišel na Koroško, je videl, da je ondi slovenski narod zanemarjen in zapuščen. Lotil se je na tihem hitro delovanja za narod. Dopisoval je slovenskim listom, zlasti „Miru“; ker sam kot profesor ni smel govoriti po shodih, je drugim spisoval govore. Dajal je svete slovenskim domoljubom in jih vzpodbujal. V njegovem stanovanju so se shajali koroški rodoljubi duhovskega in posvetnega stanu; posebno ob nedeljah so prihajali kmetje k njemu, da jim je dajal svete in jih navduševal za narod.“

Da se je „Družba sv. Cirila in Metoda“ mogla tako lepo razviti po slovenskem delu Koroškega, je največ Lendovškova zasluga, ki je narod vzpodbujal za njo in nje delovanje pospeševal.

V šoli je pa vedno skušal zasadi v mlada srca ljubezen do materinega jezika. — (Koliko imamo Slovenci takih profesorjev? — Op. st.). Poučeval je tudi učence, kolikor mu je dovoljeval učni načrt, o kulturnem pomenu Slovanstva. Svoje učence je ljubil in jih ni preganjal zaradi kakih malenkosti, kakor nekateri profesorji. — Uspeh njegovega delovanja se že vidi. Več njegovih učencev deluje kot duhovniki med narodom, in ga navdušuje za narodne svetinje. Drugi pa mej slovensko vseučiliščno mladino zavzemajo prva mesta ali so pa že tudi kot zavedni Slovenci nastopili v javne službe. Pred Lendovškom na Koroškem v izobraženih krogih slovenščina ni imela veljave, a on jej jo je znal prido

krog katerega so se vojaki veselo pogovarjali; bojne pesmi so donele, hreščeci kriki že malo bolj veselih so se slišali. Tudi poskočne godbe ni manjkalo.

Mrak je napočil. Solnce je zatonilo za velikim gozdom in poslalo zadnje žarke, da se je videlo nebo rdeče. Ognji se povečajo in tupatam se je slišal glas trombe. Tudi živahnost vojakov se je povečala. Dasi jih je zeblo, vendar so uganjali vsakojake burke in si pripovedovali dogodbe, zlagane ali resnične, kako je kateri v tej ali oni bitki potlačil hrusta itd.

... V tem pridrči urno četa jezdecov po široki cesti in zdirja naravnost h kraljevemu šotoru. Konji so bili od nagle in dolge ježe kar penasti.

Na krilu čete jezdi mlad vitez, lepe postave in v polni viteški obleki. Glavo mu je pokrivala bliščeča čelada. Ob strani mu je visel težek viteški meč, pred sabo je imel svetel ščit.

Hitro skoči s konja in vpraša po kralju.

Kralj je bil sam. Pri pogledu mladega viteza spreleti kralja rdečica.

— Ah! vzklikne veselo vitez. — Iščem kralja in dobim tebe, Ladislav.

Kralj poda vitezu roko, katero ta veselo strese.

— Dolgo se že nisva videla!

— Koreni, povej mi, kako prideš sem? vpraša živahno kralj.

— Jaz sem med vojščaki kralja Ladislava.

Ali bi naj izostal, ko se toliko tuje vojske združi s kraljem?

Kralj se grenko nasmehne:

— Le poglej okrog, kje so tiste obljube. Niti sledu ni o njih. Zopet smo prepuščeni samemu sebi.

— Pustimo to, Ladislav! reče zamolklo Koreni.

— Andrej, povej mi kaj o tvojem družinskem življenju, reče za hip tihote kralj ter upre oči v viteza.

— O, odgovori ta veselo. — Popolnoma sem srečen! Margaretta je že tri mesece moja žena, zvesta, ljubeča žena, vedno pripravljena mi slajšati življenje.

Kralj se je obrnil v stran, da bi Andrej ne videl njegovega ganutja.

— Velik zaklad mi je ona, nadaljuje Koreni radostno. — Saj še ne vem, kje sem si zaslužil njeno ljubezen. O, Ladislav, ako jo objamem, ko skrije svoj obraz na mojih prsih in ko govori: „O Bog, koliko ljubezen si pridobil mojemu srcu!“ tedaj se mi zdi, da nisem na zemlji. Večkrat

sem v njenih-očeh zapazil solze in slišal globok vzdih. Ko sem jo vprašal po vzroku, me je pogledala tako milo, se mi nasmehljala tako ljubko in me objela.

Ladislav globoko vzdihne in na obrazu se mu pozna notranja bolest.

— Kako si srečen, pristavi otožno.

— Ladislav, tebe mučijo zopet stari spomini! reče sočutno Koreni.

— Da, prijatelj! Spomini na srečne, radostne ure, ki grozno mesarijo moje srce.

— Ubogi Ladislav!

Da, pač! Vendar vpraša naglo kralj. — Kako si se mogel ločiti od ljubeče soproge in priti sem, kjer kosi smrt z orjaško koso, na kraj, kjer se ti lahko vstavi tvoje srce.

— Vem, kaj sem dolžan svoji družini, odvrne vitez. — Vem pa tudi, katere dolžnosti imam proti kralju in domovini. Ali bi naj mar ostal doma, ko domovina in kralj potrebujeta pomoči?

Kralj stisne mlademu vitezu molče roko in si misli: — Koliko bolj je vreden Margaretta, kakor jaz.

— Margaretta, nadaljuje vitez — me je do meje spremljevala in ako mi bo le kralj dovolil, jo bom obiskal. Ladislav, sicer sedaj ni časa za

biti, kajti vzgojil je več mladih mož, ki se je ne sramujejo v javnem življenju.

Nasprotniki so dobro vedeli, kako nevarno je zanje Lendovškovo delovanje. Zato so ga večkrat tožili pri šolskih oblastvih. Svojega zlobnega namena pa niso dosegli, ker je Lendovšek z največjo natančnostjo izpolnjeval svoje stanovske dolžnosti. Tri disciplinarne preiskave, ki so mu jih nakopali, so se ugodno izvršile zanj. Dve sta se končali celo s tem, da ga je šolsko oblastvo pohvalilo. Nasprotniki bi ga na vsak način radi spravili iz Beljaka. Lendovšek je pa to dobro vedel, vedel je pa tudi, kako važno je za koroške Slovence, da v Beljaku ostane. Zato pa se je skrbno izogibal vsemu, kar bi bilo utegnito dati kak povod, da ga prestavijo na Kranjsko, ali pa kam drugam. Zaradi tega se je izogibal javnega političnega žaljenja, četudi je imel vsa svojstva, ki so potrebna politiku. Bil je dober govornik in izveden v vseh javnih stvareh, poznal je na rodove potrebe in znal je s svojim ljubez nivojem občevanjem ljudi pridobiti zase. Da je nastopil politično življenje, bil bi si hitro med deželnimi in državnimi poslanci pridobil slavno ime, a narodu bi ne bil toliko koristil, kakor je koristil s svojim mirnim delovanjem.

Slovenski uradniki v tujini, vzamite si tega vrlega moža v vzgled, ki si je bil stekel toliko neprecenljivih zaslug za svoj ljubljani narod, dasi je bil v c. kr. službi. Izpolnjujte zvesto vsaj svoje narodne dolžnosti in vzgojite si predvsem svojo rodbino v strogo narodnem duhu. — Pomislite, da bodo lahko svoj čas deca vaša našemu narodu ali v največjo korist in ponos, ali pa v največjo nesrečo in sramoto. Samo z narodno vzgojo svoje rodbine boste neizmerno več storili za svojo domovino, kakor gotovi neodvisni Slovenci, ki se sicer kar tope radikalizma, ženo in otroke pa brezskrbno žrtvujejo — nemškutarstvu.

Celjske in štajarske novice.

— II. slovenski raj se nam bo torej odprl prihodnjo nedeljo v gornjih prostorih Narodnega doma. — Priprave so skoraj končane, in kolikor smo mogli zaviriti za skrbno skrivane potankosti, smo prepričani, da bo II. slovenski raj daleko nadkriljeval prvega. Seveda vlada povsod stroga tajnost, kajti računa se na izvenredna presenečenja. Toliko pač smemo reči, da so se naše cenjene dame v resnici potrudile, da se bo tudi najrazvijenejšim ljudem nudilo vse najboljše. Ako boš hotel okrepčati svoje truplo z dobrim zalogajem, dobiš ga v zato napravljenem paviljonu, ako hočeš požirek dobre pijače, nudi ti ga najljubeznivejša Heba, — ako hočeš pripeti na svoje prsi dišečo cvetko, ponudi ti jo živa rožica. Ako požeš srkniti penečega šampanjca, ti je na razpolago v šampanjski pivnici, in če nato misliš, da bi bila dobra čašica črne kave,

take pogovore. Pelji me h kralju! Važne stvari mu imam razodeti, ki niso, da bi odlašal.

Kraljevo obličje se zresni. On stopi korak nazaj; nato reče mirno in s povzdignjeno glavo:

— Govori vitez, kralj stoji pred tabo!

Ladislav je te besede spregovoril s tako mirnostjo in odločnostjo, da je Koreni obstal, kakor okamenel. Vendar samo za trenotek, potem pa reče smehljaje:

— Samo enkrat sem imel čast videti kralja, vendar pri Bogu! . . . kolikor se spominjam v tem trenotku, si mu popolnoma podoben.

— Koreni! jaz sem kralj Ladislav.

— In Ladislav?

— Njega ni več, odvrne rahlo kralj. — Pred tabo stoji tvoj kralj.

V tem trenotku javi služabnik vojskovodjo Ivana Hunyadija.

— Torej je kraljev spremljevalec Ladislav in kralj ena in ista oseba?! reče začudeno Koreni.

Hunyadi vstopi, se spoštljivo prikloni pred kraljem, potem vpraša viteza:

— Kaj pomeni to, vitez, da vas tukaj dobim. Po mojih poveljih bi morali biti s svojimi kot prednja četa glavne vojske.

stopiš v turško kavano, kjer ti postrežejo z najboljšo. Poleg tega vse mogoče novosti in starosti v zgodovinsko prirodoslovnem muzeju, petje mešanich in moških zborov, igra enodejanka, in bogsigavedi kaj še vse. Trdno smo prepričani, da bodo obširni prostori Narodnega doma v nedeljo zvečer polni do zadnjega kotička, uverjeni pa smo tudi, da ne bo med ogromno množico posetnikov niti enega, ki ne bi z zadovoljstvom, da je preživel diven večer v čarobnem slovenskem raj, zapuščal v ponedeljek zjutraj Narodni dom. Priidite torej, spodnještajarski Slovenci, in videli boste, kako življenje vlada med celjskim Slovenstvom, pridite in prepričajte se, da je med nami pravo nekaljeno veselje doma. — Uverjeni smo, da bo poziv na to zabavo našel ogromnega odziva v izvenceljskem slovenskem občinstvu, ki bo prišlo, da pokaže, kako mu je procvit našega vrlega „Celjskega Sokola“ na srcu, kako mu želi, da bi čim dostojnejše pokazal v Ljubljani svoj čili vzlet. V to, da se snidemo v nedeljo v čim največjem številu, kličemo vsem udeležnikom krepak „Na zdar!“

— Volitve v okrajni zastop v Celju pred upravnim sodiščem. Narodna stranka je vložila zoper reklamacijske odločbe večje število pritožb na upravno sodišče, da se doženejo enkrat končno nekatera preporna vprašanja. Predvsem se spodbija famozni popust od direktnega davka, s katerim popustom se je slovenski stranki odščipnilo dobrih 10 glasov, nemškutarški pa nič. Ko se je kovala postava o osebni dohodnini, zatrjevala sta v državnem zboru Dipauli in Plener na vsa usta, da popust ne bo volilcem škodoval pri volilni pravici. Občinske, okrajne in deželne doklade pobirajo se mirno od cele svote davka, vključno temu pa se davkoplačevalcu, ki plača od svote po 120 K, 130 in več kron okrajne doklade, odreče volilna pravica za okrajni zastop. Če se gre Slovincem kratiti pravice, je pač vsaka pretveza dobra. To vprašanje se bo sedaj definitivno rešilo. — Nadalje gredo pritožbe zoper „veliko posestvo“ Julija Rakusa, Janeza Terscheke, Josipa Herzmana ter mestne hranilnice celjske. Mi ne moremo verjeti, da bi mestna hiša [Julija Rakusa, v kateri ima ta samo svoje stanovanje in štacune ter skladišča za železno trgovino, mestna hiša Janeza Terscheke, v kateri ima ta samo svoje stanovanje, gostilno in sobe ter vrt za tujce goste, ter mestna hiša Josefa Herzmana, v kateri ima ta samo svoje stanovanje in tuje stranke, najemnike, bilo poljedelsko zemljišče ter imelo značaj velikega poljedelskega posestva, kakoršnemu edino pristoji volilna pravica v velikem posestvu. — Končno se bode tudi pretresovalo vprašanje, ali je to pravično in po postavi, da sta se dva slovenska volilca izbrisala iz velikega posestva s pretvezo, da jim davek še ni predpisan, nista pa se njuna tudi slovenska prednika vpisala v imenik, med tem ko se je na reklamacijo slovenske stranke izbrisal nemški trgovec Franc

— S svojo četo sem ravno sedaj pribežal sem, odgovori Koreni. — 300 mož sem imel in le 50 nas je prišlo nazaj. Izdajstvo nas oklepa od vseh strani. Sultan Murad ni v Aziji; bil je o vsem obveščen, kaj se tu godi. Z vstajnikom Ogli Karamanom je sklenil mir in pri Dardanelah postavljene mornarice, mesto da bi mu zaprle pot, so ga za denar prepeljale v Evropo. Grški cesar se niti ne gane. — Tako hudo so nas tujci nalagali. Sultan je s svojo vojsko tukaj, eno uro od nas se je vtaboril. Popoldne smo zadeli na prednjo četo njegove glavne vojske, ti so nas napadli. Z ostanki sem pribežal sem.

— Tako je torej, vzklikne Hunyadi. — Naj se torej isti pokoré, ki so nas zapeljali, da smo prelomili mir in potegnili meč.

— Zaupajmo na božjo pomoč! reče mirno kralj.

— Da, mi že dolgo zaupamo na božjo pomoč in lastni meč, vzklikne grenko Koreni.

Pri mesečini so se videle proti jugu dolge vrste turških šotorov.

Kralj se je pozno v noč posvetoval s svojimi zvestimi o bitki.

Sklenila se je za drugi dan odločilna bitka.

(Dalje prihodnjič.)

Zangger, ker mu še ni davek predpisan, a se je vpisala uradno brez vsake reklamacije, in brez vsakega predloga v volilni imenik njegova prednica Nemka Marija Zangger. Ker sta se po tem načinu odščipnila slovenski stranki dva glasa, Nemcem pa podaril eden glas, razmerje se torej za narodno stranko poslabšalo za tri glase, stališče nemške stranke pa izboljšalo za tri glase, tako da je le malo manjkalo, da ne bi Nemci zmagali, je to vprašanje gotovo pomembno in vredno, da se z njim bavi tudi upravno sodišče.

— Izlet v Bukovžlak, katerega je namestila „Slovensko delavsko podporno društvo“ prirediti dne 5. t. m. se je stalno preložil na dan 10. julija, na kar opozarjamo slavna društva, da ne bo pozneje neljubih navzkrižij.

— Kdor hitro pomaga, dvakrat pomaga. — Bilo je lani, ko je oni naliv napravil na Koroškem velikansko škodo. Trpelo je prebivalstvo, a trpeli so tudi drugi ljudje. Kakor je znano, je bilo vojaštvo prvo, ki je pomagalo ondotnemu prebivalstvu v prvi stiski. Med vojaštvom, ki je tedaj bilo nameščeno po ogroženih krajih, je bil tudi naš štajarski rojak, ki je dovršil c. kr. višji zavod za poljedelstvo v Klosterneuburgu in je le še čakal, da zadosti svoji vojaški službi in potem nastopi svojo prakso, da se potem posveti kot potovalni učitelj narodnogospodarski prosveti našega naroda. Toda vojaška služba v onih težkih dneh mu je nakopala smrtonosno bolezen. Celih osem mesecev že išče zdravja po raznih bolnicah, a sedaj ko se mu je obrnilo toliko na bolje, da bi mogel skoraj zapustiti bolnico in še utrditi zdravje s pohodom kakih toplic, ali vsaj s krepko, zdravo hrano, mu manjkajo vsa sredstva. Komur je na tem ležeče, da si ohrani naš narod dobro delavno moč, naj torej po svoji moči pomaga. Vse natančnejše podatke daje uredništvo „Domovine“, katero sprejema tudi darove. — Kdor hitro pomaga, dvakrat pomaga!

— Stinkmühlarska nesramna vsiljivost. Mislili smo, da nas bo celjski smrdljivi mestni mlin pustil vsaj v miru s svojo moko, ker nam je že s svojim smradom dosti zadal, ali motili smo se. Ne moremo si misliti, da bi bili mestni mlinarski gospodje tako kratke pameti, kakor so sedaj pokazali, ali pa je morda smrad že tako globoko prodril v njihove možgane, da jim je zmanjkalo še ono malo spomina, kar so ga še imeli. Koliko je tega, kar je vsa celjska poulična druhal, — nadzornik mestne policije je bil tedaj sedanji župan in „solastnik“ mestnega mlina Julius Rakusch, — kakor besna napadala celjske Slovence ter jih pobijala kakor divjo zverino. Koliko je tega, ali vendar je gosp. Julius Rakusch že zdavnaj pozabil vse te dogodke, kajti po glavi mu roji le dobiček, ki naj bi mu ga prinašal s tujim denarjem zidani, smrdeči mestni mlin. Komaj so začeli v tem mlinu mleti, že so tudi poslali svoje agitatorje po Celju in Savinjski dolini, da bi dobili kaj odjemalcev svoji stinkmühlarski moki. S prav nesramno vsiljivostjo se priporoča slovenskemu občinstvu ta „nemški“ proizvod povsod, ne da bi se pomislilo, kaj so še pred kratkim storili Celjani slovenskim svojim someščanom in slovenskemu ljudstvu, in kako besno sovraštvo še vedno in povsod kažejo proti vsemu, kar je slovenskega. Večje nesramnosti si pač ne moremo misliti, kakor da se gre vsiljevat stinkmühlarsko moko nekemu celjskemu slovenskemu obrtniku, kateri je ob času češkega obiska menda najobčutnejše izpoznal barbarstvo celjskih Nemcev, kajti udarcev je tedaj kar deževalo po njem. In še sedaj mu mestni magistrat nagaja ob vsaki priliki, a stinkmühlarsko moko mu pa le vsiljujejo. Tu se vidi ves piškavi značaj celjskega nemštva. Pobijaj Slovence kakor steklega psa, če je le mogoče, uniči ga, toda če pri vsem tem še ostane živ, naj ti le še prinaša svoje novce v tvoj nenasitni žep. Sicer smo Slovenci le psi, ali za nakupovanje stinkmühlarske moke naj bi pa bili le še dobri. Odgovor na tako nesramnost je pač jasen kakor beli dan: Če pride kak taksiljenec v slovensko hišo, mu hitro pokažite vrata, da vam ne zanese svojega nemškega smrada med vas! Vun s smradom!

— Nedeljski dogodki na Laškem so pobudili v nemškem in nemčurskem časopisu ve-

likanski hrup. Kaj takega smo seveda pričakovali, saj nam je dobro znano, da je že samo slovenska beseda dovolj tem kričačem, da napolnijo cele strani svojih listov, kaj pa šele, če se v kakem nemčurkem mestu pokaže slovenska zastava. Celjska „vahtarca“ je „posvetila“ birmi v Laškem cel uvodni članek, v katerem skuša s svojo gnojnico oblitati vse, kar je slovenskega v nemčurkem Laškem trgu. Največje hudo delstvo, katero se sploh more zgoditi na naših tleh, je pač izvešanje slovenske zastave. In zato je bilo baje treba dolgotrajnega hujskanja slovenskih „pervakov“. Vi tepčki, kaj res mislite, da je naše ljudstvo, katero ste sicer s svojimi lažmi že dosti dolgo časa slepili, še vedno tako nerazsodno, da bi vas ne moglo spoznati, vas volkov v ovčji koži? Ne, ne, motite se: naše ljudstvo je prišlo do prepričanja, da mu je spodnještajarski nemčur zaklet sovražnik, ki le zlorablja potrpežljivost slovenskega ljudstva v svoje pohlepne namene, a pokaže v vsakem slučaju svoje peklensko sovrašтво do istega slovenskega ljudstva, med katerim si je s svojo lažljivo prilizjenostjo znal pridobiti ugled in bogastvo. Ako je končno prišlo ljudstvo do spoznanja, da se more le z odločnim slovensko narodnim nastopom, kjer pokaže svojo narodno zavest, iztrgati iz krempljev teh ljudskih pijavk, potem se mu ta narodna zavest šteje v največji greh, smatra se jo za posledico hujskanja, in vse skupaj se imenuje sirovost in zverska podivjanost. Prosimo vas, kako naj pa mi imenujemo nastop „nemških“ Laščanov, ki so napadali slovenske goste po slovenskih gostilnah. Kako naj imenujemo onega „Nemca“, ki je razbil stekla v „pivnici“ in obenem tudi zobe onemu famoznemu redarju, ki je dopoldne, med službo božjo, s sekiró sekal po vratih v cerkveni zvonik, ki je potem v svoji nerazsodnosti nikogar žalečim slovenskim „mladeničem“ hotel iztrgati zastavo iz rok, samo da bi izzval boj, ki celo onega „Nemca“, ki ga je udaril po ustih, ni aretiraj, temveč si šel v vsej svoji „dobročutnosti“ izmivat rano! Ako ob tej priliki napada „vahtarca“ c. kr. orožništvo, češ da ni storilo svoje dolžnosti, jih pač zasluži poštenih petindvajset. Seveda, ali je morda orožništvo zato tu, da bi s takim nastopom, kakor je nastopal laški policaj, ljudstvo dražilo na pretep in poboj, ali morda celo, da se ustavi posredujočim orožnikom. — Seveda, tega se je hotelo celjskim in laškim nemškim kričačem, da bi se bilo orožništvo z nasajenimi bajoneti zagnalo na slovenske mladeniče ter jih vsaj polovico poklalo in razmesarilo. — Slovenske krvi se jim je hotelo nemčurkim volkovom in zato sedaj lop po c. kr. orožništvu, ki se ni hotelo in tudi ne smelo ponižati do voljnega orodja nemške fakinaže. Ako bi bilo tako nastopalo, kakor je nastopal policaj, bi bila seveda tekla kri, saj menda ni človeka na svetu, ki bi se dal tebičimenič prebadati. Zato še enkrat: vsa čast taktnemu nastopu c. kr. orožništva!

— Knezoškof Napotnik je povodom slovesa in podelitve blagoslova rekel sledeče značilne besede: „Od tega blagoslova izključujem one mladeniče, ki so se dali za čašo pive kupiti za demonstracije“. — Tako piše doslovno „vahtarca“. Trdno smo prepričani, da škof teh besed ni nikdar izrekel, temveč da so zrastle na „vahtarčnem“ smrdljivem zelniku ali pa v zvođenelih možganih njegove bedastega poročevalca, kajti da bi poglavar cele lavantinske škofije, katera šteje nad 95% Slovencev, mogel izpregovoriti kaj takega, ne, to je nesramna laž, ker mu ravno „vahtarca“ zato poje svojo slavo. Obenem obliva s svojo pohvalo tudi župnika na Laškem, g. kanonika Žužo in vikarja Končnika, nasprotno pa udriha z vso silo po g. kapelanu Bosini, češ da je ta „hujskaški duhovnik“ nahujskal ljudstvo v družbi z ravnateljem delniške pivovarne g. Kuketzom, ki je baje podaril „razgrajčem“ nekaj sodčkov pive kot plačilo za „demonstracije“. — Lopovi nemčurški, koliko pa je oni znani „nemški“ trgovec obljubil zato, da se slovenska zastava strga s stolpa? Šestdeset kron! samo da bi nahujskal svoje podrepnike, da bi se začel boj za zastavo, da bi potem dobili orožniki s svojimi bajoneti posla! — Seveda, g. Bosina je vam

namčurskim zagrizencem trn v peti, ker je pokazal, da poleg svojega duhovniškega poklica čuti v sebi tudi ljubezen do naroda, iz katerega je vzrastel. In zato je treba seveda takoj s kolom po njem, da ne bi morda tega ali onega slovenskega zaspanca obudil v narodno življenje! — Da se g. Kuketz niti najmanj ne zmeni za „vahtarčno“ bevskanje, vemo tako dobro, da je vsaka beseda v tej zadevi nepotrebna. Sicer pa „vahtarčni“ oslovski glas sploh ne pride do nebes!

— Nesramna laž je, kar trdi „vahtarca“, da bi si bila neka slovenska gospa na Laškem izposodila od neke nemške gospe denar zato, da bi ga darovala slovenskim fantom za smodke. Onih 10 K je darovala pač njena sorodnica iz Ljubljane. Toliko, da ne bodo nekateri preveč brusili svojega nemčurskega jezika.

— „Celje ni Laško in zato svetujemo, da naj se ne drznejo s svojim izzivanjem na ulico. Pozor torej Celjani!“ — Tako „vahtarca“. Kaj naj torej rečemo k temu? Ali ni to najnesramnejši poziv ne celjsko fakinažo, da naj v nedeljo, na dan sokolske veselice, ki se vrši v „Narodnem domu“, napadejo vsakega Slovenca, kakor se je to godilo svoj čas? Ali ni to direktno hujskanje celjske poulične druhali na mirne in same zase se zabavajoče Slovence v celjskem „Narodnem domu“? In ti ljudje, ta izmet ljudi naj bi nam delal predpise, kako naj mi nastopamo! Dostojni nastop slovenskih mladeničev na Laškem in celjska poulična druhali ob času češkega obiska! Da, navajeni smo izzivanja kakor berač mraza, toda take nesramnosti pač že ni bilo kmalu, ali zapomnite si, da bo prišel čas, ko se bodele skrivali pred slovensko narodno zavestjo kakor miši po luknjah. — In ta čas bo morda kmalu tu!

— Pobalinski napad na vlak. Kakor nam poročajo iz Laškega, se je dogodil v soboto, dne 4. t. m. zvečer pri Laškem zlikovski napad na tovorni vlak južne železnice. Kamenje je kar deževalo na mimovozeči vlak. — Ravnotako so isti zlikovci s kamenjem napadli po Savinji ploveče splave. C. kr. orožništvu se je končno posrečilo iztakniti lopovske napadače, in ti so bili — nemški dijaški celjske višje gimnazije, ki so ta dan napravili izlet na Laško. — Tu se zopet vidijo posledice večnega hujskanja celjske „vahtarce“, tu se vidijo učinki one toliko hvalisane „nemške“ vzgoje! Seveda, slovenski fantje, ki so parkrat zaklicali „Živio“, ti so v očeh naših „Nemcev“ največji zločinci, na katere je treba streljati, kakor na divje zveri, a „zlata nemška mladina“, ki v svoji priučeni in od drugih impregnirani hudobnosti napada vlak in splave, to bo najbrž treba pohvaliti, da je pokazala svojo „nemško“ hrabrost. Res, ponosni smejo biti „nemški“ Celjani na svojo nadebudno mladino. — Kolikor nam je znano, se sicer napadi na vlake kaznujejo z večletno ječo.

— Torej je vendar resnično, kar se je opetovano o župniku Ivanu Govediču pisalo, da se je prelevil ter postal narodni nasprotnik. — „Südsteierische Presse“, znani list mariborskega škofijstva, doprinaša iz Šoštanja dopis, v katerem je jako značilen stavek o župniku. — Torej mož, kateri se še vedno povsod hlina, da je Slovenec, da bode vedno varoval narodni ugled in procvit istega, mož, kateri ima na pismenem papirju „Bratski na zdar“, kot očividno znamenje iskrene narodnosti — stoji na čelu nasprotnika v borbi za obstanek slovenskega trga Šoštanj. Nimamo izraza za obsodbo tako nizko padlega človeka — pomilujemo le Šoštanjčane in farane šmiheljske fare, da so primorani imeti takega dušnega pastirja — narodnega izdajalca!

— Videm ob Savi. Naša šolska efektna loterija prav dobro napreduje. Srečke se še dobe po kroni. V kratkem začne loterijski odbor sestavljati listo dobitkov. Tiste trgovce, tovarnarje, obrtnike in posestnike, ki hočejo s svojim blagom konkurirati, opozarjamo, naj blagovolijo nemudoma vposlati cenike na loterijski odsek na Vidmu.

— C. kr. pošta in „Štajerc“. „Štajerc“ je v veliki milosti pri c. kr. pošti. Dosedaj namreč je hodil k brzovlaku št. 203 iz Ptuja le poštni pot, sedaj pa je slavna poštna uprava ukrenila, da

bo tisti dan, ko izide „Štajerc“, vozil poštni voz iz mesta na kolodvor. „Štajerc“ je torej res v veliki milosti pri c. kr. poštni upravi. Heil!

— Sv. Marko niže Ptuja. Preteklo nedeljo, dne 5. junija popoldne ob 4. uri je ljudska šola priredila tombolo v korist revnim šolarčkom. Zanimanje pri tej kratkočasni in zabavni igri je bilo res hvalevredno. Kako tudi ne? Saj je bilo 168 dobitkov precejšnje vrednosti, a le 200 tablic. Ljudstvo je izražalo obče zadovoljstvo, ker je skoraj vsak igralec nekaj dobil. Tako je tudi v ta namen izvoljeni odbor želel in hotel, da naj tombola ne bo samo nekaj srečolov ampak dobrodelna delitev nabranih darov ubogemu ljudstvu in siromašni šolski mladini. V pomoč so radovoljno pristopili odboru tombole mnogi gospodje iz staroslavne Ptuja, duhovskega in posvetnega stanu, ter so nekateri brez vsakega zunanega vpliva in prošnje prostovoljno pošiljali darove v denarju in blagu. Usmiljeno in dobrotljivo srce so v tem slučaju pokazali razni trgovci ter res izkazali našim poljancem sočutno bratoljubje. Prispevali so dokaj blaga k tomboli odličnejši posestniki in zasebniki naše župnije. Največ je pripomoglo k temu domače učiteljstvo, ki se je obenem trudilo ustreči vsestransko celemu podjetju. S složnim delovanjem posrečilo se je izvesti tombolo z najpovoljnejšim uspehom. Živahnost in obča zadovoljnost ljudstva ter njegov srčen smeh je bil dokaz najboljših tombole, do sedaj še pri Sv. Marku igrane. K tako zadovoljnemu izidu se imamo presrečno zahvaliti tudi vrlemu tamburaškemu zboru od Sv. Barbare v Halozah. Štirinajst izvrstnih tamburašev in tamburašic pod krepkim vodstvom veleč. g. učitelja Vink. Širone nas je zabavalo in kratkočasilo med odmorom poedinih srečolovnih stopenj. Njim v pomoč in ljudstvu v zabavo in veselje je pa pel domači mešani pevski zbor krasne narodne pesmi pod izbornim vodstvom pevovodje Josipa Keglja, organista pri Sv. Marku. Čudili smo se tudi lepemu obnašanju šolske mladine in hvalevrednemu nastopu domačih mladeničev. V nedeljo bi se bil marsikdo lahko pri tomboli učil uzornega obnašanja naše mladine. V najlepšem redu se je pričelo in izvršilo vse, kar so pohvalno priznali dobro nam došli gostje iz sosednih krajev. Obratno pa izrekamo domačini vsi došlim gostom najsrčnejšo zahvalo za bratski obisk ter vsem dobrotnikom in onim, ki so na katerikoli način pripomogli z darovi, želimo, da bi se jim stoterno povračali s srečo, zdravjem in zadovoljnim življenjem. Končno pa še posebno čast priznavamo slavnemu učiteljstvu v Halozah, ki se je doosebno udeležilo naše skromne veselice in nam napravilo toliko srčnega veselja. Mož ob možu kličemo ponosno „srčna hvala“ in krepki „na svidenje“!

— Iz Središča. — Gospa Marija Vrabelj, c. kr. poštna ekspeditorica pri sv. Boltenku na Kogu, ki je izvršila v Mariboru telegrafični tečaj, naredila je dne 4. t. m. v Gradcu skušnjo iz tega predmeta s prav dobrim uspehom. Častitamo!

— Čebelarški shod pri Sv. Juriju ob Ščavnici, ki je bil namenjen na 19. t. m., je prestavljen na 3. julija; za to bo pa enak shod isti dan v Ormožu. Torej na svidenje 19. t. m. v Ormožu, 3. jul. pa pri Sv. Juriju ob Ščavnici!

Ivan Jurančič pot. uč.

— Velika planinska veselica v nedeljo, dne 19. aprila pri Žigertovem stolpu. Kdor se je udeležil slične slavnosti v preteklem letu, ohranil jo je gotovo v najboljšem spominu. Kako bi pač mogel človek pozabiti prijetnih uric, ki jih je preživel na 1345 m visokem Žigertovem vrhu v družbi nedolžno in rajske veselečih se izletnikov ter ljubiteljev lepe slovenske zemlje, prihitevši k pomembni slavnosti od vseh vetrov naše domovine! Mnogobrojna, pestra družba ne uide gotovo nobenemu udeležencu iz spomina. Videl si krepkega pohorskega kmeta in elegantnega mestnega gospoda, delavca in učenjaka, pristnega pohorskega drvarja in graciozno kretajočega se mestnega gospodiča, pošteno pohorsko kmetico in mestno gospo, zažeto pohorsko dekletko ter vitko in drobnočluno gospico itd., vse pa v najboljšem sporazumljenju in prijateljstvu! Kako bi mogel kdo pozabiti idilične tratve na Žigertovi planji, ki je takrat pozdravljala toliko gostov, kakor še nikdar poprej. In kdo se ne

spominja stoletnih smrek in jelk, ki so molče opazovale igrajočo se trumo planincev, prisluškovale iz srca prihajajočim in v srce segajočim krepkim besedam raznih govornikov ter rahlo se zibale ob zvokih premile slovenske narodne pesmi! Vsak lanski izletnik se še gotovo spominja čarobnega razgleda preko peterih dežel raz ponosni Žigertov vrh! Šesti dan septembra meseca lanskega leta je bil dan veselja in tako veselje se nam nudi tudi 19. t. m. Vsakdo, ki ljubi „zeleno planinco“, naj si poišče isti dan gorsko palico, napolni si nahrbtnik, da bo imel kaj za „pod zobe“ — planinski zrak želodec silno prepriha — ter odrini na pot. Kot dober kristjan se lahko vsak izletnik tudi udeleži svete maše ob 10. uri v starodavni romarski cerkvi pri Sv. Arehu. — Da ne bodo „žejni popotniki“ trpeli prevelike žeje, da jim ne bode mrzla pohorska voda prehladila mehkužnih želodcev ter da si bodo zopet „dušo privezali“, prej ko zapuste temne pohorske šume, skrbelo se bode za pristno vince pri Sv. Arehu in Žigertovem stolpu. — Veselica se preloži za en teden le v slučaju skrajno neugodnega vremena. — Pristna pohorsko-narodna godba bo igrala „drobne polke“ in veličastne overture iz opere „Diaphagma“ itd. itd. Natančnejši spored veselice se bode naznanil po lepakih, ki se bodo pripeli 19. junija na vse zgodaj na pohorske smreke. Prisrčen planinski pozdrav — pa le samo izletnikom!

„Prid' vrh planin, nižave sin!“

— Zopet samomor! Še ni dolgo, niti mesec dni ne, kar smo poročali, da si je segel vojak 87. pešpolka v Pulju po življenju in zopet se je dogodil tak pretresljiv slučaj. Dne 6. t. m. se je ustrelil J. Prah, doma pri Rogatcu. Bil je pri priči mrtev. Vzrok je bil, ker so ga preveč zlorabljali, kakor je to vedno navada v okvirju 87. pešpolka, posebno če jim še kateri ni po godu. Zgodilo se je to pri 8. stotniji. Čudno, da se ravno pri tem polku množijo samomori?! Dobro bi bilo, da bi se malo natančneje od kompetentne strani pogledalo v notranjost polka. Razkrilo bi se marsikaj!

Društveno gibanje.

— Bralno društvo na Dobrni pri Celju, vabi na veliko narodno slavnost, ki jo priredi v nedeljo dne 19. junija 1905 ob priliki blagoslovljenja svoje društvene zastave s prijaznim sodelovanjem „Celjskega pevskega društva“, „Slovenskega delavskega podpornega društva“, telovadnega društva „Celjski Sokol“, „Šmartinskega pevskega društva“ itd. Spored: Predpoldne: Ob pol 10. sprejem gostov in društev; ob 10. blagoslovljenje društvene zastave, pridiga in slovesna sv. maša. Popoldne: I. po večernicah ob pol 4. uri koncert v občinski hiši pri šoli: 1. „Naša zvezda“ (A. Nedved), poje mešani zbor „Celj. pev. društva“. 2. „Nočna rosa“ (A. Sohor), poje moški zbor „Sloven. delav. podp. društva“. 4. „Ljubezen in pomlad“, poje moški zbor „Šmartinskega pevskega društva“. 4. „Slovenka sem“, poje ženski zbor „Dobrnškega bralnega društva“. 5. Slavnostni govor. 6. „Naprej zastava Slave“, (D. Jenko), pojejo združeni moški zbori. 7. „Poputnica Nikole Jurišića“ (Iv. pl. Zajc), poje moški zbor „Slov. del. podp. društva“. 8. „Travniki so že zeleni“ (narodna, harm. Fr. Ferjančič), poje ženski zbor „Dobrnškega bral. društva“. 9. „Proletni zvuci“ (F. S. Vilhar) in „Slanica“ (Dr. Ant. Schwab), poje mešani zbor „Celj. pev. društva“. 10. „Slovenac i Hrvat“, poje moški zbor „Šmartinskega pevskega društva“. II. Telovadba „Celjskega Sokola“. III. Skupni odhod v gostilno g. F. Korena, kjer bo prosta zabava, petje, srečlov itd. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 K, ostale vrste 60 v, stojišča 30 v. Nadplačila v korist društvene zastave se hvaležno sprejmejo. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Savinjsko učiteljsko društvo zboruje v četrtek dne 16. junija t. l. ob 2. uri popoldne na Polzeli s sledečim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika; 2. poročilo delegatov „Zveze spodnješt. učit. društev“ in „Zaveze jugosl. avstr. učit. društev“; 3. poročilo odbornikov in vpisovanje novih udov; 4. volitve novega odbora. Potem sledi zbo-

rovanje „Sav. čebelarkega društva“ s predavanjem g. Antona Farčnika „O ravnanju z roji in odjemavanju strdi.“

Polzela, dne 7. junija 1904.

Anton Fačnik, t. č. predsednik.

— Akad. tehn. društ. „Triglav“ v Gradcu priredi dne 11. junija 1904, svoje IV. redno občno zborovanje v prostorih restavracije „Zum wilden Mann“. Spored: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Odborovo poročilo. 3. Poročilo pripravljalnega odseka. 4. Proračun. 5. Slučajnosti.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu je izvolilo na svojem III. rednem obcnem zborovanju sledeči odbor: predsednik: cand. phil. Janko Masten, podpredsednik: phil. Ivan Škerlj, tajnik: iur. Milko Krajnc, blagajnik: phil. Ivan Steblovnik, knjižničar: phil. Davorin Volavšek, pospodar: phil. Srečko Serajnik, odb. nam.: tehn. Milan Kurent.

Druge slovenske novice.

— Ljubljanski mestni svet in predrznost rektorja graškega vseučilišča. Rektorat graškega vseučilišča je pisal ljubljanski mestni občini, naj svoji slovenski vlogi pridoda, ko pošlje za dijaško mizo vsakoletni dar, tudi nemško prestavo. Poročevalec g. dr. Greg. Krek je predlagal, da se ta predrzna zahteva kratkomalo odkloni. Predlog je bil sprejet. Sprejet je bil tudi dr. Kušarjev predlog, da se brez slovenske pobotnice ne izplača podpora, ker tukaj se gre za to, da mora rektorat občevati tudi v jeziku, ki je na Štajarskem deželni jezik. Zanimiva je bila opomba dr. Greg. Kreka, da je „nemško“ vseučilišče v Čarnovicah odklonilo pred leti neko malorusko vlogo. Naposled je vseučilišče prisililo državno sodišče, da je moralo sprejeti malorusko vlogo.

— Avtomate s Ciril-Methodovimi žveplenkami namerava na vseh večjih kolodvorih po slovenski zemlji postaviti ljubljanska trgovska tvrdka Perdan.

— Ne kupujte od tujih agentov. Po Gorenjskem in morda tudi pri nas je pred tedni po vaseh agent tvrdke Braun na Ogrskem ponujal in usiljeval kose, češ, da so najboljše. V eni občini je ujel 19 naročnikov, ki so radovedni pričakovali „jeklenih“ kosa s klepanjem, komad po 5 K. Kako pa se začudijo, ko dobe to židovsko blago. Kosa s klepanjem in oslo ni vredna krone. Agent je jako zvit. Poslal je vso to slabo robo nekemu posestniku proti povzetju, dasi ta niti vedel ni, kateri drugi posestniki so še šli agentu na lim. Ker ni hotel slabega blaga plačati, dobil je takoj od nekega ogrskega advokata, ki sliši na ime Stern, opomin s pretajo, da ga naznani sodišču. Da se reši nadaljnih sitnosti, je plačal in se — jezil. Dasi domači časniki vedno svare, naj ljudje ne kupujejo od tujih agentov, vendar še vedno zaupajo sladkim besedam, dasi imajo doma tudi zanesljive tvrdke.

— 11. izkaz darov za Vegov spomenik. Nabiralnemu odboru v Ljubljani so došli nadaljni prispevki: Kranjska hranilnica v Ljubljani 2000 K; Rudolf grof Margheri v Ljubljani 10 K; Viktor Gallé v Ljubljani 10 K; okr. glavarstvo Logatec 13 K; orožniški polkovnik J. pl. Supančič v Zadru 3 K; stotnik Pollak v Reki 8 K; ravnateljstvo gimnazije v Št. Pavlu na Koroškem 20 K; p. n. tvrdke: D. Schwarzmanna in dr. na Dunaju 50 K; Schimerka in dr. na Dunaju 5 K; J. Sommer, Kraljevi gradec 10 K; M. Neumann na Dunaju 20 K; D. Bernstein, Reichenburg 5 K; S. Federer, Praga 3 K; J. Kassowitz, Dunaj 10 K; J. Adler, Dunaj 10 K; J. Supančič, Dunaj 10 K; D. Fischl-novi sinovi, Dunaj 10 K; F. Redlich, Brno 10 K; J. Löwenstein, Praga 10 K; skupaj v tem izkazu 2217 K. Nabiralnemu odboru v Moravčah so poslali: general konjice grof Paar 30 K; voj. podmaršal Oskar Parmann 5 K; inž. Müllner, Dunaj 2 K; častniški zbor pion. baona št. 11 v Przemyslu 10 K; skupaj 47 K. Današnji izkaz torej 2264 K, k temu svota 10. izkaza s 7456 K 89 v, torej skupnih prispevkov 9720 K 89 v, za katere se izreka najprisrčnejša zahvala & prošnja za nadaljno prispevanje.

— Centralni kolodvor v Celovcu. Železniško ministrstvo je odobrilo načrt centralnega kolodvora v Celovcu. V kratkem se vrši komisijski ogled, a graditi se začne kolodvor že letos.

— Boj med Italijani in Slovenci. V Ribenbergu je več italijanskih podanikov železniških delavcev. Vedejo se skrajno izzivajoče. Pretečeni teden je nastal pravcati boj med Italijani in domačini. Italijani so pri tem zaklali 22 letnega Ivana Ličena, pa tudi en Italijan je smrtno ranjen na glavi. Ker se je bati nadaljnih spopadov, pomnožili so se orožniki od 5 na 9 mož. Tudi okrajni glavar iz Gorice je prišel posredovati med obema strankama. Italijani so začeli po vrsti delo odpovedovati ter se vračajo v domovino.

— Tatje požigalci. V petek po noči prišli so neznani lopovi skozi pisarno železniške postaje v Matuljah pri Opatiji. Odprli so neko miznico ter vzeli s seboj denar, katerega so našli v nji. Predno pa so zapustili pisarno, nakupičili so v nji več papirja in ga zažgali. Začelo je torej goreti in pogorelo bi bilo celo poslopje na postaji, ako ne bi nekateri uslužbenci opazili ognja.

— Hrvatske novice. Za finančno samostalnost. Ker so se pogajanja med hrvatsko in ogrsko regnikolarno deputacijo zopet začela, uprizarjajo rodoljubi po celi Hrvatski akcije, naj bi se pogajanja pretrgala ter se podelila Hrvatski finančna samostalnost. Kakor smo sporočili, je obč. svetnik Timet tudi v občinskem svetu zagrebškem stavil tozadevni predlog s pristavkom, naj se pozovejo vse občine, da se pridružio takemu sklepu. Večina je sklep onemogočila, ker je zapustila dvorano. Impozantna je bila manifestacija dijaštva zvečer v Zagrebu. Vseučiliščniki so si izvolili odbor iz pristašev obeh narodnih strank, naj delujejo povsod na to, da se doseže finančna in gospodarska samostalnost Hrvatske. V ta namen se skliče velik shod v Zagreb, a skupščine se naj prirejajo po celi deželi. — Dr. Ante Tresić-Pavičić je izvoljen v Starem gradu na otoku Hvaru za poslanca v dalmatinski deželni zbor. — Za pomožnega škofa v Spljetu se imenuje sarajevski kanonik V. Palunko, ker je spljetski škof Nakić bolehen. Novi škof je, kakor se poroča, vnet pristaš staroslovenske službe božje.

Narodno-gospodarske novice.

Kmetje skrbite za ptice!

V času, ko to pišem, je ravno doba najlepše spomladi. Vsa narava je v najlepšem razvitku, da se je človek skoraj ne more nagledati in božjega stvarstva dovolj občudovati. Prednost vsega v tej lepoti pa ima sadno drevje. Po lepoti cvetja ga skoraj več ne poznam, dasi sem sam njega gojitelj. Eno lepše kot drugo: Da bi ljubi Bog dal poleg raznih uim le polovico tega v jeseni v sadju, kakor se kaže na cvetju sedaj, bila bi revnemu našemu kmetu že velika dobrota!

Toda bridka resnica je, da najlepša reč na svetu ima največ sovražnikov. Tako tudi v najbolj bujnem cvetju rodi se premnogo žuželk, kateri zarod se strašno hitro množi. Vsled tega je uničen premnogokrat ves up sadjerejca, da sam ne ve, kedaj in kako. Ni bilo mraza, niti toče, hvala Bogu, pa toliko krasno cvetelo drevje je v kratkih dneh nekako usahnilo, nazadnje pa sadja ni bilo prav nič. Takšne tožbe slišimo prepogostokrat.

Pripoznati moramo, da mnogi cvet usahne tudi vsled nepravilnega vremena. Zlasti ako se v gorkem času menjata pogosto dež in zatem pa prisije prav gorko solnce. Ta menjava rahlo cvetje nekako osmоди. In proti temu vremenu še vai učenjaki sveta niso in ne bodo našli sredstva.

Pač pa se proti žuželkam da vsaj nekaj storiti. Toda tega ne zmore človek, ker je preokoren. Ali narava mu je pridelila za ta posel čez vse pridne in spretno pomagaje — drobne ptice. Te ljube stvarice sicer toliko izobraženega, bistrega in učenega človeka v tem poslu še daleč nadkriljujejo. Bistre oči, nagel vzlet, pripraven kljun in vztrajnost v delovanju to je njih orožje in lastnost, katera jih stori najbolj sposobne za pokončanje mrčesov.

To prekoristno delo opravljajo ptice vsak dan, ker je ravno to tudi njih vsa hrana. Toda sedaj, ob času najlepšega cvetja, se jim s šte-

vilom mladičev njih posel neizmerno pomnoži. Kolikor kljunov toliko želodčkov in toliko več hrane. In za to sta dolžna skrbeti stara dva, kar tudi najpridneje storita.

Ako opazujemo sedaj te delavce moramo nehote njih marljivost in vztrajnost občudovati. Od prvega svita do pozne večerne ure letata pridna vzgojitelja od gnezda na pašo, da nabere ta mrčesov, jih neseta mladičem, nakar speta zopet nazaj na to delo. Mislimo si lahko, koliko mrčesa se na ta način pokonča in to pa brez vsega kmetovega truda,

Kmetu za te delavce ni treba prav nič drugega, nego jim oskrbeti primerne stanovanje, zraven tega pa varnost. Tudi drobna stvar, ptič, kmalu spozna, kjer ne na varnem. Ondi je kmalu nekako domač, da zleta človeku skoraj pod noge. Še bolj pa si zapomni onega ako ga kdo lovi in zalezuje, bodisi ta človek ali žival. Od takšnega kraja ves plašen zbeži in si to zapomni, na niti ptičev njegovega rodu ondih še potem dolgo videti ne bo. Dolžnost torej je vsakega kmeta, da skrbi tem drobnim delavcem za varnost, kar pa se zgodi s tem, da se ne le ljudje, nego tudi živali, katere ptiče ugonablajo, na vsak način krotijo. Za ljudi velja beseda in če treba neubogljivim tudi kazni, žival — zlasti mačka, katera se tega posla navadi, pa najbolje, da se odstrani.

Stanovanje ptičem pa se najugodnejše napravi s panji. O tem se je že večkrat pisalo, torej ne ponavljamo preveč. Pač pa dostavimo, da raznovrstni koristni ptiči imajo najrajši panj narejen iz votlega debla, katerega prirežan kos se oskrbi z dnem in streho, pa za ptiča velikost primerno luknjo za vhod. Takšen panj se obesi na precej visoko mesto ob deblu drevesa. Vhod imajo ptice najrajši obrnjen proti solncu in pa kam na obljuden kraj, zlasti skorci imajo to navado, ker so nekako žlobudrivi, kakor — cigani. Tem je zato tudi jako všeč, da imajo več panjev blizu vkup, da se zlasti ob večerih lahko kaj pomenijo.

Panje, toda v manjši obliki, imajo tudi rade senice, brglezi, taščice, penice, da celo čuk se rad useli vanj. Mnoge od teh valé po večkrat na leto in torej še več zaroda napravijo in več mrčesa pokončajo. Ali torej ni vredno kmetu za majhen trud jim takšno stanovanje oskrbeti?

Spet druge ptice pa ne marajo za panje, pač pa si narejajo gnezda na gostovejnatem, z mahom porastlem, starem drevesu. Ondi je dosti mahu za gnezdo, med vejami se lažje skrivajo in je blizu okolu tudi dosti hrane. Zlasti ščin kovec je ondih najbolj domač. Glede koristi takšnih ptic vredno je sadjerejcu, da pusti na vrtu sredi mladega drevja še tuintam katero staro, katero daje pticam stanovanje in zavetje. Kmet opazuj ptice sedaj pri njih delu, pa se bodeš prepričal, da je to resnica. Pohorski.

Politični pregled.

— Avstrijska delegacija je dovršila v torek svoje delo. Na vrsti so bile peticije in interpelacije. Peticije naglašajo, da vojna uprava ne kupuje za armado v Avstriji in Ogrski po razmerju prispevkov k skupnim troškom. Madžari namreč zahtevajo, da se mora vojna uprava v višji meri ozirati na ogrsko produkcijo. Torej manj plačati, a več dobiti! Na interpelacijo delegata Zaffrona glede zavoda Sv. Hieronima v Rimu, odgovarja grof Goluchowski, da je 18. svečana rimsko sodišče razsodilo proti Alačeviću in tovarišem. Ali pa se je Alačević v treh mesecih pritožil, ni še znano. Na razne interpelacije je odgovarjal vojni minister vitez Pitreich. Po običajnih zahvalah je bila zadnja seja okolu pol 12. ure dokončana.

— Predsednik svetovne razstave v St. Louisu je odposlal avstrijskemu trgovskemu ministru Callu dne 8. t. m. naslednjo brzojavko: V četrtek je bil odprt avstrijski paviljon, ki so ga tisoči občudovali. Avstrijski paviljon je zaradi svoje arhitektonične zgradbe izmed najkrasnejših stavb razstave. Udeležbo Avstrije na svetovni razstavi amerikansko prebivalstvo zelo ceni in odobrava, kakor tudi ureditev avstrijskega razstavnega oddelka.

Rusko-japonska vojna.

Vsa poročila se strinjajo v tem, da koraka general Kuropatkin z veliko armado proti jugu, da osvobodi Port Artur. Iz Petrograda se poroča, da je 4. t. m. došel v Liaong novo sestavljeni 4. sibirski kor z 48 000 možmi, da ima sedaj Kuropatkin pri Liaojangu zbranega vojaštva že 200 000. S pomočjo te armade bo Kuropatkin držal svoje pozicije in se ne bo umikal proti Mukden in Harbinu, kakor je sprva nameraval. Naglašajo se, da se je v vojnem svetu v Petrogradu dne 3. t. m. definitivno sklenilo, da se Port Artur mora osvoboditi, kar se je takoj sporočilo generalu Kuropatkinu.

Ruske čete se koncentrirajo pri Hajčenu in Lushončanu, da odbijejo Kurokija. 20 000 Rusov je baje na liaojanski cesti in 10 000 pri Kikoreju. V Liaojonu stojita dve diviziji pehote, 3000 kozakov in 70 topov. Mesto je močno utrjeno.

Na vzhodni obali poluotoka Liaotung se izkrene še ena japonska armada, da prepreči rusko prodiranje od Takišao proti zadnji straži generala Oku. Japonci nameravajo opustiti svoj načrt, napasti Liaojan. Čez dva ali tri tedne nastalo deževanje bi namreč onemogočilo prodiranje. Kozaki in japonske prednje čete se vedno spopadajo, medtem ko neki drugi oddelek opazuje desno krilo generala Kurokija severno od Jalu. Zdravstveno stanje čet je precej ugodno.

Po poročilih iz Petrograda se je general Fok, ki jo bil po bitvi pri Kinčovu v nevarnosti, da mu zastopijo Japonci pot in mu zabranijo vrnitev, s četrto divizijo srečno vrnil v Port Artur.

Pruski podpolkovnik Gaedke poroča iz ruskega tabora. Občudovanja vreden je mir in zupanje, katero kažejo ruski vojaki, dasi vedo, da stoje pred odločilnim trenutkom. Ko bi se posrečilo Japoncem, vzeti Mukden, bi bilo nemogoče iti na pomoč Port Arturu in bi se morali omejiti le na brambo. Zdi se, da se Mandžuri nagibajo bolj na rusko stran, ker upajo od te strani več gospodarske koristi. — O bitki pri Jalu pravi Gaedke: O hrabrih polkih, ki so se bili ob Jalu za slavo ruskega orožja, mora vsakdo govoriti le z občudovanjem. Junaštvo 12. strelskega polka, ki je dvakrat vzdrževal burni japonski napad in si zagotovil prosti odhod v Liaojan, spominja najkrasnejših zgledov iz nemško-francoske vojne. Poveljnik polka, dva poveljnika praporov, devet stotnikov, mnogo častnikov in 70 odstotkov moštva je obležalo na bojnem polju. To so vse drugačne številke, kakor smo jih pa slišali z južnoafriškega bojišča. Zdaj si stojita nasproti dva sovražnika, ki sta drug drugega vredna, oba najpopolnejše izvežbana in oborožena. — Vojska bo dolga in krvava, a zmaga gotovo — ruska.

Admiral Togo poroča: Dasiravno je morje nemirno, vendar odstranjevanje min v Talienvanskem zalivu zelo napreduje. Od 3. do 6. t. m. smo našli 4000 min ter jih uničili. Plitve ladje že lahko varno plovejo.

Iz Tokija se uradno dementuje vest, da bi se bila oklopnica „Šikišima“ pri Talienvanu potopila. Temu nasproti pa se zatrjuje v Petrogradu, da sicer „Šikišima“ res ni zadela ob mino pri Talienvanu, pač pa so jo potopile pred Port Arturjem ruske granate z obrežnih baterij še z dvema japonskima torpedovkama vred.

Vesti, da je te dni bila pred Port Arturjem velika pomorska bitka, nočejo utihniti; zlasti v Čifu se trdovratno širijo, ker se že vedno sliši v daljavi grozovito gromenje topov. V Čifu je došla tudi vest, da se je pred Talienvanom zopet potopila ena japonska vojna ladja, in sicer oklopnica „Jašima“, ki je zadela ob mino in zletela v zrak.

„Daily Mail“ poroča iz Petrograda: Enquist nikolajevski guverner, je imenovan za poveljnika brodovja, ki takoj odpluje v vzhodno Azijo, da poskusi oprostiti Port Artur na morju.

Čifu, 7. junija. Preteklo noč so Japonci očitno poskušali, napasti Port Artur na suhem. Neka ladja, ki je odplula včeraj zjutraj iz nekega kraja tri milje od Daljnega, je slišala v severni smeri od Port Arturja od 7. ure zjutraj do 2 ure popoldne močno kanonado. Misli se, da so Japonci nameravali Port Artur napasti na morju in na suhem. Ko so pa Rusi to opazili,

so poslali svoje brodovje iz pristanišča ter tako preprečili, da ni zamoglo japonsko brodovje sodelovati skupno z japonskimi četami.

London, 8. junija. Drugo glavno krilo Kuropatkinove armade se obrača proti Kurokiju, med tem ko bo ostala Kuropatkinova armada zavzela stališče med Jalom in Liao, da prepreči združenje Okove armade z armado Kurokijevo.

Pariz, 8. junija. Jutranji listi imajo poročila iz Petrograda, da Kuropatkin nima samo ene armade, ampak dve. Druga armada prodira iz Vladivostoka tik ob obrežju in ima namen, priti Kurokiju za hrbet. Tako bi bili Japonci med dvema ognjema. Ruski kozaki, ki so prodrli v severno Korejo pod poveljstvom Rennenkampfa, so le prvi oddelki druge armade, kateri poveljuje Linjevič.

London, 8. junija. Včeraj med 3. in 4. uro zjutraj so čuli v Čifu od Port Arturja živahno kanonado. Tudi v Penču so čuli od ponedeljka ponoči do 2. ure včeraj zjutraj močno streljanje. Tu so vsled tega mnenja, da je po dolgem presledku japonsko brodovje zopet pričelo bombardirati Port Artur. Vest, da so že sedaj poskusili Japonci napasti Port Artur s suhega, smatrajo tu za neverjetno.

Petrograd, 9. junija. V Liaojan došli sili poročajo, da so Japonci v ponedeljek poskusili na suhem in na morju velik napad na Port Artur. Japonci so imeli v tem boju tolike izgube, da je njihova postojanka na Kvantunškem poluotoku jako poslabšana.

Petrograd, 9. junija. Japonski napadi na Port Artur so se začeli v nedeljo ob polnoči. Prvi napad je bil odbit, in nato so Japonci napade še večkrat ponovili. Mnogo torpedovk je napadalo pristanišče; tudi branderje so zopet pripeljali. Drugi dan ob 11. uri se je bombardiranje zopet začelo.

Petrograd, 9. junija. Vladivostoško brodovje se je združilo s portarturško eskadro. — Pred Port Arturjem se je vnela velika pomorska bitka. Rusi so potopili štiri velike japonske vojne ladje.

Petrograd, 9. junija. (Kor. urad.) Ruska agentura poroča iz Liaojana: Kitajci poročajo, da so Japonci v ponedeljek 6. t. m. istočasno s suhega in z morja pričeli naskakovati Port Artur. Rusi so naskok odbili. Japonci imajo velike izgube. Tretja japonska armada je uničena.

Petrograd, 9. junija. Rusko agentstvo razglša, da je v brzojavki, govoreči o uničenju tretje japonske armade, gotovo brzojavna pomota in da je uničena ena tretjina japonske armade.

London, 9. junija. O dogodkih okrog Port Arturja ni čisto nič zanesljivega znano. Vesti o izgubah japonskega brodovja še niso od nobene strani potrjene. Ve se le, da je bila z morja in s kopnega velika ataka na Port Artur in iz kitajskih virov se le splošno čuje, da so imeli Japonci velike izgube.

Pariz, 9. junija. Port Artur je z živili preskrbljen najmanj za eno leto, moke je baje celo za eno leto in pol. Na strani proti suhem so trdnjave visoko na višinah, tako da ga bo skoro nemogoče zavzeti. Vse ruske posadke poluotoka Liaotun so koncentrirane v Port Arturju, tako da je v Port Arturju sedaj 50 000 mož, ki ima braniti okrožje 19 kilometrov. Na en kilometer pride 2600 mož, na en meter trije vojaki, dočim se navadno rabi za en kilometer 1500 vojakov.

Gornjesavinska posojilnica v Mozirju

naznanja tem potom sklep občnega zbora z dne 14. marca 1904 vsem p. n. vlagateljem, da se bode s 1. julijem 1904 obrestna mera hranilnih vlog znižala od 4½ na 4¼, od sto.

Ravnateljstvo.

Bratje Sokoli!

Jutri velika vaja za nedeljo
ob pol 9. uri zvečer v veliki dvorani
v „Narodnem domu“.

Za II. slovenski raj se pozivljajo vsi bratje,
da pridejo kolikor možno vsi v **sokolski obleki**.
Nazdar!

(262)

ODBOR.

Št. 850.

259

Razpis natečaja.

(Službe nadučiteljev, šolskega vodje in učiteljev.)

V političnem okraju Celje popolnila se bodo
slednja mesta nadučiteljev, šolskega vodje in
učiteljev:

1. Šolski okraj Celje okolica:

- a) na dvorazredni ljudski šoli v Kalobju (II. krajevni razred),
- b) na štirirazredni ljudski šoli v Dramljah in
- c) na štirirazredni ljudski šoli v Ljubčini po eno mesto učitelja, oziroma učiteljice (III. krajevni razred).

2. Šolski okraj Šmarje.

- a) na dvorazredni ljudski šoli v Lembergu in
- b) na trirazredni ljudski šoli v Zibiki po eno mesto nadučitelja in po eno mesto učitelja, oziroma učiteljice (III. krajevni razred).

3. Šolski okraj Gornjigrad.

- a) na štirirazredni ljudski šoli na Ljubnem (III. krajevni razred) dve učiteljski službi. Moški prositelji dobijo prosto stanovanje (po eno sobo) in po 20 K za kurivo,
- b) na trirazredni ljudski šoli v Mozirju in
- c) na štirirazredni ljudski šoli v Rečici po eno mesto učitelja, oziroma učiteljice (III. krajevni razred).

4. Šolski okraj Laško.

- a) na trirazredni ljudski šoli v Dolu mesto učitelja, oziroma učiteljice (III. krajevni razred),
 - b) na enorazrednici pri Sv. Miklavžu nad Laškim mesto šolskega vodje (III. krajevni razred).
- Pravilno opremljene prošnje se imajo poštavnim službenim potom vložiti do dne 1. julija 1904 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Celje, dne 31. maja 1904.

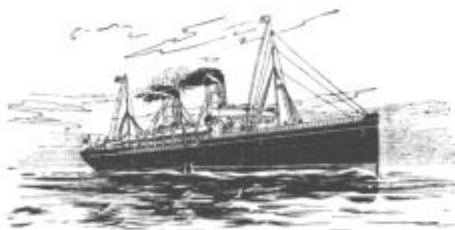
Jrgovski pomočnik in vajenec

se takoj sprejmeta v trgovini mešanega blaga

(258)

S. F. Sehal v Sevnici.

3-1

Novo, pa izvrstno!

Cunard-Line parobrodna družba prve vrste, vozeča Trst-New-York

Oceanska vožnja ca. 8 dni.

Najboljša in najcenejša pot iz Avstrije v Ameriko, prosta, dobra in obila hrana ter 100 kg proste prtljage, pričeni že od Ljubljane. Nobenega presedavanja, nobenih postranskih stroškov med potjo, 50 kron ceneje nego povsod drugod.

Prihodnji odhod iz Trsta: Parnik Ultoma 11. junija in pozneje vsake 14 dni. Iz Ljubljane dan preje zvečer. Vpisati se in vozno karto z 20 K tu zaarati je vsaj nekaj dni preje. Vsakršna pojasnila, zemljevide te proge ter vozne karte, izdava le

(249) 3-2

F. Nowy

konc. glavni agent v Ljubljani, Marijin trg 1.

Sveže tropine

(241) 3-3

(treberji)

se dobivajo vsak dan v delniški pivovarni
v Žalcu.

Naprodaj

je dobrodoča krčma ob okrajni cesti med Celjem
in Laškim trgom. Zraven je vinograd, njiva,
travnik in gozd — Več pove **Janez Knez**,
1 krčmar, Tremarje, p. Laško. (257)

Dražbanje posestva v Zrečah.

Dne 25. junija letos ob 8. uri zjutraj se bo pri
c. kr. okrajnem sodišču v Konjicah potom očitne dražbe
prodajalo sedaj gospodu Valentinu Rušnik v Zrečah
pripadajoče imetje, namreč: žaga in posestva v okolih
Gornje Zreče, Stranice, Preloge, Skalice, Gornje
Grušovje.

Poslopja so v najboljšem stanju, a zemljišče je
po imenovanih krajih znano kot najboljše. Da se pa
tudi manj premožnim ljudem omogoči, da potom dražbe
lahko po ceni pridobijo izvrstna zemljišča, zavoljo tega
se bodo poslopja in pa zemljišča prodajala po primer-
nih razdelkih ali kosih. Razven tega dovoli prodajalec
lahke pogoje glede plačila.

Vse druge podrobnosti se zvejo pri c. kr. okrajnem
sodišču v Konjicah, ali v pisarni odvetnika gospoda
dr. Lederer-ja v Konjicah, ali pri oskrbniku gospodu
Tomažu Jurša v Zrečah. (251) 3-2

S parno silo obratovana

tovarna za glinske izdelke v Račju

priporoča svojo veliko zalogo vsega v njeno
stroko spadajočega blaga, kakor:

zidne opeke, izdelane z roko ali
pa na strojih, votle zidne opeke,
opeke na oboke, lončenih cevi
za drenažo, na strojih izdelane
strešne opeke, patentirane za-
rezne opeke, plošč za tla-
kanje itd. (255) 16-1

Blago izvrstno, ker napravljeno iz naj-
boljše, s stroji obdelane gline; cene nizke.

Močan, zdrav fant

15 let star, kateri ima veselje do ključalnčarske
obrti, želi vstopiti pri kakem večjem ključalnčarju
kot učenec. (254) 1

Več pove upravništvo „Domovine“.

Lep landauer

(220) 5-5

je naprodaj.

Kje, pove upravništvo „Domovine“.

Sprejemem

nadarjenega fanta

sina poštenih staršev, takoj kot učenca v
trgovino z mešanim blagom. — And. Golob,
Koprivnica pri Rajhenburgu. (253) 2-2

Izplačujoče se postransko opravilo

brez posebnega truda in izgube časa
najdejo spoštovane osebe vsakega stanu
in povsod s prevzetjem zastopa avstrij-
ske družbe prve vrste, ki sprejema
„zavarovanja proti požaru, steklu, proti
škodi pri prevažanju, proti tatvini po
vlomu in življenja“. — Ponudbe pod
„1798“, Gradec, poste restante.

(256) 2-2

Učenec

se sprejme takoj v trgovino z mešanim
blagom. — Naslov F. S. Središče.

Singerjevi šivalni stroji

za domačo uporabo in indu-
strijske svrhe vsake vrste.

Velika trpežnost.

Vzorna konstrukcija.

Preprosta uporaba.

Visoka tvorčnost.

Leta 1803 samo v Avstriji in Nemčiji.

Devet najvišjih odlikovanj!

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih mo-
dernega umetnega vezenja. — Elektromotorji kot
gonilna moč pri šivalnih strojih.

Singer Co. akc. družba za šivalne stroje
Celje, Kolodvorske ulice 8. (245) 15-2

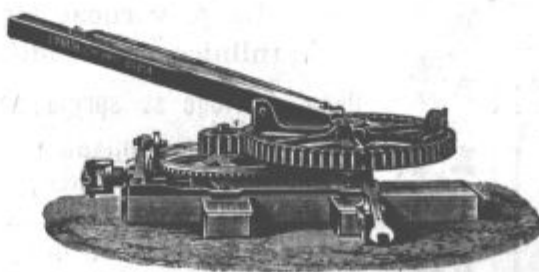
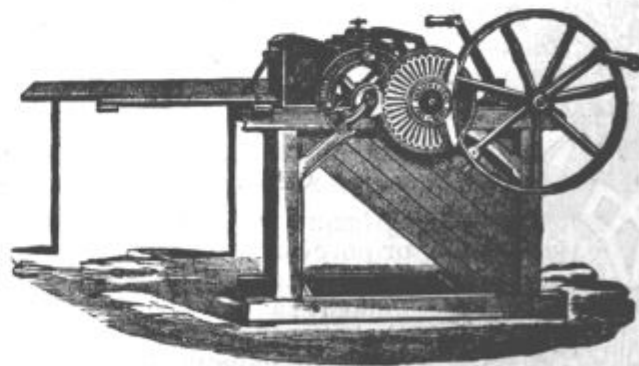
Kje?

Le pri

„**Merkur-ju**“

trgovina z želez-

nino, P. Majdič, se kupijo najboljši poljedelski stroji,

mlatilnice

vitelji, slamoreznice itd.

Bogata zaloga **traverz**

in železniških šin, železa

za vezi, cementa, vodovodnih naprav in cevi in vsako-
vrstnega, v železninsko stroko spadajočega blaga.

LJUDEVIT BOROVNIK

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokrese, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene pre- (213) skušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Velika prodajalnica

z mešanim blagom, ustanovljena pred 15 leti, z velikim prometom — samo jajec se proda 500 velikih zabojev na leto — se takoj po nizki ceni na več let odda v najem. Ista je v najboljšem kraju, na križišču glavne ceste, pri dobri župniji in zraven sejmišča.

Pogodbo napravi samo lastnik te hiše: **Jurij Bergles**, posestnik in krčmar, Dubravica, pošta Kraljevec, Hrvatsko. (222) 3-3

Čateške toplice

na Kranjskem

pol ure od železniške postaje Brežice.

Akratho-terma prve vrste, toplote 40—42° R; vplivajo eminentno proti protinu, mišični in členski revmi in njih posledičnim boleznim, kakor tudi neuralgiji, kožnim boleznim in ranam, kroničnemu materničnemu vnetju, eksudatu itd.

Stanovanja in kopališki baseni na novo sezidani, tako da odgovarjajo vsem higijeničnim zahtevam ter se slav. p. n. občinstvu najtopleje priporočajo. (231) 3-3

Kopališki zdravnik **dr. J. Strašek**.

Vsa nadaljna pojasnila da

kopališko oskrbnitvo toplic, p. Brežice.

Izredna novost!

K. & B. Recamier-steznik

(MODERCI)

daje s pomočjo specijelne, dosedaj popolnoma neznane priprave celo najmočnejšim damam popolnoma nepričakovano vitkost, torej je v najvišji meri sposoben za dosego modnega nastopa brez vsakega nepričelnega vpliva ali celo okornosti. Dobiva se samo v trgovini **Karola Vaniča** v Celju.

Razun te novosti priporočam svojo veliko zalogo modnega blaga za obleke, belega blaga in okraskov najnovejše vrste.

Modni bluzni stezniki po gld. 1-20 do gld. 6— vedno v zalogi. (211) 10-5

Izvrsten okus kave dosežete s priručnim
Výdrove žitné kave

POSKUSITE! Vzorek dragovoljno.

Pošta 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

"DOMAČI PRIJATELJ"

vsem odjemalcem zastoj pošiljati mesečno.

Výdrova ledarna žitné kave Praha-VIII.

Najprimernejša birmanska darila.

RAFAEL ŠALMIČ

prva narodna
in največja
trgovina

z urami,
zlatnino in
optičnimi
predmeti

v Nar. domu
v Celju.

Kdor si hoče
nabaviti uro,
zlatnino ali
srebrnino, naj
zahteva moj
novi, bogato
ilustrovani

CENIK

katerega razpošiljam brezplačno in poštne prosto. Vsa v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno. Za dobro delo garantiram.

Kupujem stare tolarje Marije Terezije, križavce i. dr.

Postrežba točna in poštena.

(74) 15—10

Patentirane, same ob sebi delujoče

škropilnice „Syphonia“

za vinograde in hmeljnike

za **zatiranje sadnih škodljivcev**

proti boleznim na perju, za odpravo predenca in divje sorčice itd.

Same ob sebi delujoče, nošnje brizgalnice tudi z bakrenim kotlom

za 10 ali 15 litrov tekočine, s pripravo za petrolejno mešanico ali brez nje in vožnje, same ob sebi delujoče brizgalnice proizvaja kot specialitete

PH. MAYFARTH & Co.

tvornice poljedelskih strojev, specialna tvornica vinskih in sadnih stiskalnic in drugih strojev

DUNAJ, II. Taborstrasse št. 71.

Obširni ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Stanje hranilnih vlog nad 18 milijonov K. Rezervni zakad nad 550.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 2. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 3/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.